

Torra, inhabilitat per la via ràpida: cinc claus jurídiques d'una decisió insòlita

El tribunal electoral ordena retirar l'acta de diputat al president de la Generalitat sense esperar que el Suprem es pronunciï sobre la sentència del TSJC

Quim Torra, en una reunió de Govern | ACN

Inhabilitació per la via ràpida. La Junta Electoral Central (JEC) s'ha anticipat al Tribunal Suprem i ha ordenat retirar l'acta de diputat a Quim Torra emparant-se en la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), que condemna el president per un delictes de desobediència. La decisió, insòlita, s'ha pres després d'una intensa deliberació en una reunió de més de cinc hores, i per un resultat estret: set dels 13 membres de la JEC han votat a favor de cessar Torra, mentre que sis han emès un vot particular contra l'ordre de l'ens electoral. El posicionament obre un escenari polític incert tot just poques hores abans que comenci el debat d'investidura de Pedro Sánchez.

Repassem les claus jurídiques de la decisió de la Junta Electoral contra Torra:

1. Inelegibilitat sobrevinguda: la via de l'article 6.2.

La JEC ha estimat el recurs del PP i, de manera parcial, els de Ciutadans i Vox. L'ens electoral sosté que es pot parlar d'"inelegibilitat sobrevinguda" en el cas de Torra segons el que diu l'article 6.2 de la llei de règim electoral general (LOREG). Aquest article estableix que no pot ser

elegible una persona condemnada a penes d'inhabilitació per un delict contra l'administració pública. Fent una interpretació àmplia d'aquest article, es pot incloure el delict de desobediència pel qual el TSJC ha condemnat Torra a un any i mig d'inhabilitació. D'aquesta manera, la JEC deixa sense efecte la credencial de diputat del Parlament, una decisió que tindrà efecte quan es notifiqui l'acord íntegrament al president.

2. El xoc entre la LOREG i l'Estatut

Amb la seva decisió, la JEC resol al seu favor el xoc legal entre la LOREG i l'Estatut, dues lleis orgàniques aprovades pel Congrés però que diuen coses aparentment contradictòries. D'una banda, l'article 6.2 de la LOREG sobre el qual es fonamenta la inhabilitació de Torra estableix que no pot ser elegible un condemnat a penes d'inhabilitació per delictes de rebel·lió, terrorisme, contra l'administració pública i contra les institucions de l'estat, encara que la sentència -com és el cas de Torra- no sigui ferma. D'altra banda, l'article 67.7 de l'Estatut diu que el president de la Generalitat només pot ser cessat en cas de condemna penal ferma que comporti la inhabilitació per a càrrecs públics, no pas en cas de sentències que estiguin pendents de recurs, i menys per ordre d'un àrbitre electoral com és la JEC.

Amb l'ordre de la JEC, aquest xoc queda resolt en favor de la llei electoral espanyola gràcies a l'àmplia interpretació que en fa l'organisme electoral, de majoria conservadora. Segons l'ens, això permet apartar el president de la Generalitat malgrat que no hi ha sentència ferma i el Suprem encara no s'ha posicionat sobre el recurs que ha presentat la defensa de Torra. Fonts jurídiques de JxCat sostenen la tesi contrària i neguen rotundament que la JEC pugui inhabilitar Torra. És per això que el president ha impulsat un ple del Parlament demà per ratificar el seu càrrec i que estudia presentar recursos per demanar mesures cautelars al Suprem i que no es faci efectiva l'ordre de l'organisme electoral.

3. Sense esperar el Suprem

Juristes i experts apuntaven aquests últims dies que la JEC s'hauria haver desentès de la qüestió, que ja ha estat recorreguda al Suprem i haurà de decidir en les pròximes setmanes o mesos si ratifica la sentència del TSJC o la tomba. L'ens electoral -un tribunal administratiu- hi ha volgut dir la seva i s'ha anticipat al Tribunal Suprem per inhabilitar Torra per la via ràpida. Ara, es poden demanar mesures cautelars a la sala administrativa de l'alt tribunal, que ha de resoldre de manera ràpida, i la pilota es trasllada al Parlament, que haurà de votar si retira l'acta de diputat al president.

Gonzalo Boye, advocat del president, ha dit hores abans que transcendís l'ordre de la JEC que una possible inhabilitació suposaria una vulneració de drets perquè s'estaria privant Torra del dret a tenir un recurs efectiu a la sentència del TSJC. És a dir, es vulneraria el dret a la doble instància judicial, perquè Torra hauria estat jutjat pel TSJC i inhabilitat per la JEC abans que el Tribunal Suprem s'hagi pronunciat sobre el seu recurs.

4. Una decisió sense precedents que fractura la JEC

La decisió de la JEC és, també, una decisió sens precedents. Mai abans cap tribunal electoral -no pas un tribunal penal- havia inhabilitat un president. De fet, aquests últims dies existien dubtes entre els juristes sobre si la JEC té efectivament competència per ordenar la inhabilitació d'un president, i fins i tot el PSOE ha qüestionat que aquest organisme pugui prendre una decisió d'aquestes característiques. Fins ara només s'havia inhabilitat un càrrec electe via JEC en casos de corrupció i en l'àmbit local.

Finalment, l'ens electoral ha ordenat retirar la credencial de diputat a Torra però ha quedat clarament dividit. La Junta Electoral està formada per 13 membres -vuit magistrats del Suprem i cinc catedràtics-, sis dels quals han emès un vot particular contra la decisió, argumentant que la

JEC no té competència per prendre una decisió d'aquestes característiques.

5. De vot particular a vot majoritari

Amb l'ordre d'inhabilitar Torra la JEC contradiu la Junta Electoral de Barcelona (JEB), que fa uns dies va rebutjar cessar el president per la via ràpida. En aquesta decisió hi va haver un vot particular signat per un dels membres de la JEB, Pablo Nuevo López, contra el veredict de la Junta Provincial. Argumentava que hi havia precedents en la doctrina de la JEC per poder aplicar l'article 6.2 en el cas de Torra. El seu posicionament, minoritari a la JEB, s'ha convertit en majoritari a la Junta Electoral Central, de tarannà conservador i pròxima al PP.